

NEW 4

PSEUDOTUMORY a CYSTY

Pseudotumory

Pseudotumory - definice

- „tumoriformní léze“, „incidentalomy“
- procesy makroskopicky **připomínající nádor**
(viditelná / hmatatelná masa)
- **nejsou nádorové** (nemají autonomní růst)

Pseudotumory - typy

- 1) zánětlivé procesy
- 2) hyperplastické procesy
- 3) hamartomy
- 4) heterotopie (choristomy)
- 5) depozita cizorodého materiálu
- 6) cysty

Pseudotumory - typy

1) zánětlivé procesy

- vznik **reparační fibrotizace** s formací masy
- vliv chronických zánětů

- **nezahrnují** „zánětlivý pseudotumor“
  - = pravý nádor, tzv. *inflamatorní myofibroblastický tumor*

Pseudotumory - typy

2) hyperplastické procesy

- tvorba nodulů na podkladě **hyperplázie**

- např. BHP, nodózní struma, pseudoepiteliomatózní hyperplázie...

BHP

Pseudotumory - typy

3) hamartomy

- ložisko *místně příslušné, ale chybně zapojené tkáně*
- **zralá** tkáň rostoucí s okolím
- vliv poruchy embryonálního vývoje
  - možná asociace s genetickými syndromy u vícečetných
- např. chondrohamartom plic, Peutz-Jeghersův sy...

Pseudotumory - typy

3) hamartomy

- neostrá hranice s (pravými) **benigními nádory**

- odlišitelné klonalitou (akademická otázka)

- např. lymfangiom, rhabdomyom, hemangiom

Pseudotumory - typy

4) heterotopie (choristomy)

- ložisko *místně nepříslušné tkáně*

- **zralá** tkáň rostoucí s okolím

- např. aberantní parenchym pankreatu v žaludku, nadledviny v ledvině/ovariu/plíci...

Pseudotumory - typy

5) depozita cizorodého materiálu

- patologické ukládání **cizorodých depozit**

- např. amyloidu, urátových krystalů (dnavé tofy), tuků (xantelasma), mukopolysacharidů (ganglion)

Cysty

Cysty - definice

- *dutina s vlastní epitelovou výstelkou*

Pseudocysta

- *dutina bez epitelové výstelky*

- často po rozpadu tkání

- postnekrotické, posthemoragické, abscesy...

Cysty - typy

Klasifikace dle obsahu:

- 1) serózní
- 2) mucinózní
- 3) mazové
- 4) keratinové (rohové)
- ...

Cysty - typy

Klasifikace dle četnosti:

- 1) solitární
- 2) vícečetné (cystózy až polycystózy)

Cysty - typy

Klasifikace dle vzniku:

- 1) retenční
- 2) implantační
- 3) hyperplastické
- 4) fetální
- 5) parazitární
- 6) nádorové

Cysty - typy

1) retenční cysty

- **retence obsahu** po uzávěru vývodu
- vliv hyperplázie vývodu / zahoustnutí sekretu
- např. aterom (mazová žláza), mukokéla (slinná žláza), ranula (podjazyková slinná žláza), komedo (vlasový folikul), *Ovulum Nabothi* až ovulóza (edocervikální žláza/y)

Cysty - typy

2) implantační cysty

- **zavlečení epitelu** do vaziva
- vliv traumatu / zánětu s tigmotaxí dutinky epitelem
- např. epidermoidní cysty (kůže), serózní cysty (peritoneum)

Cysty - typy

3) hyperplastické cysty

- **hyperplázie** a **dilatace** vývodu / žlázy
- vliv hormonálně indukované hyperplázie výstelky

- např. BHP (prostata), fibrocystické změny (mléčná žláza)

Cysty - typy

4) fetální cysty

- cysty vzniklé **poruchou vývoje**
- vliv nedokonalého uzávěru embryonálních štěrbin

- např. mediální krční cysta (ductus thyreoglossus), laterální krční cysta (brachiogenní/žaberní výchlipky), fisurální cysta (čelisti), polycystózy (ledviny)

Cysty - typy

5) parazitární cysty

- cysty vzniklé **činností parazita**
- vliv formace boubelů tasemnicemi

- např. cysticerkóza (*Taenia solium*), cystická echinokokóza (*Echinococcus granulosus*), alveolární echinokokóza (*Echinococcus multilocularis*)

Cysty - typy

6) nádorové cysty

- cysty vzniklé **růstem nádoru**
- u žlázových nádorů (adenomy, adenokarcinomy)
- výjimka = jde o **pravé** nádory